

suverenitet krštenoga naroda. I nema Hristovog Srba koji nije duhovnim i fizičkim ratom protiv zla potvrdio svoju srbsku hrišćansku slobodu.

Međutim, danas se – zbog ispalosti iz celine svetosavsko-svetolazarskog Predanja – često pravi greške tako što se pitanje učestvovanja Hrišćana u ratu razmatra iz isključivo iz perspektive duhovnosti, tj. asketske borbe protiv zla i greha u samom sebi, pa se onda kaže – sa navođenjem raznih biblijskih citata – da će rat na zemlji prestati kad ljudi pobede zlo u sebi i svi postanu dobri. Jasno je da takav stav bliži pijetističkom utopizmu, nego pravoslavnom trezvenom sagledavanju istorije. Hrišćanska lična asketika i hrišćanski ratni heroizam se ne isključuju već predstavljaju organsku celinu: borba protiv zla u sebi je komplementarna sa borbom protiv zla koje čoveku dolazi kroz drugog. Da je srbski ratnik uvek organski bio svestan te veze najbolje pokazuju reči srbskog generala K. Mušickog izrečenih u Deset zapovesti srpskim dobrovoljcima: "Najveće junaštvo je pobediti sebe... ako sebe pobedite pobeđićete sve protivnike Srpskog naroda", to jest – ko pobedi zlo u sebi dobija silu da pobeđuje svako zlo oko sebe. Zato kod srbskog vojnika p ostoji vojničko predanje o asketskoj disciplini u ratu: da razvrat u ratu donosi nesreću, a pljačka, zlo delo pa čak i psovka (ne daj, Bože, na Boga!) – poraz! Dimitrije Ljotić, u svojim uspomenama o I svetskom ratu, piše da je među srbskim vojnicima postojalo nepisano pravilo da se u ratu mora živeti monaški, asketski i devstveno da bi se sačuvao stav maksimalne lične čistote i usredsređenosti na vojničku dužnost. To je jedan od glavnih elemenata srbskog ratnog etosa koji stoji u saglasju rečima sv. ap. Pavla: "A svaki koji se bori od svega se uzdržava" (1. Kor. 9, 24-26).

Govoreći o srbskom hrišćanskom ratnom junaštvu i čoveštvu Dragiša Vasić u knjizi "Karakter i mentalitet jednog pokolenja" opisuje slučaj koji se desio u II. balkanskom ratu posle krvave borbe na Vlasinskim visovima 1913:

"Jedan mali srpski vojnik iz 10. pešadijskog puka koga drugovi od milošte zvahu Packo beše na bojištu našao leš bugarskog podnarednika iz okoline Ćustendila, po imenu Kasanova. Bila je gusta magla i Packo, bolećiv, poduhvati se da pod zaštitom magle sahrani mrtvog tela Bugarina, svoga neprijatelja. Bugarske